

A szabadság narratívái

Új szempontokkal járul hozzá az 1956-os forradalom és szabadságharc értelmezéséhez a kötet, amit a napokban mutattak be. **10.**

BONKOS LUDIT
bonkos.lud@mfph.hu

Új szempontokkal járulhat hozzá az 1956-os forradalom és szabadságharc értelmezéséhez egy friss kötet.

A napokban mutatták be a Szent István Hitoktatási és Művelődési Házban az 1956: a szabadság narratívái című könyvet, amely két tavalyi, fehérvári konferencián elhangzott előadások anyagait foglalja össze. A tizenkilenc tanulmányt a székesfehérvári

Városi Levéltár és Kutatóintézet igazgatója, Csurgai Horváth József szerkesztette egy kötetbe. A bemutatón is ő köszöntötte a hallgatóságot, majd átadta a szót a Veritas Történetkutató Intézet tudományos munkatársának, Rácz Jánosnak, aki alapos elemzés alá vetette a tartalmat.

A tanulmányoknak köszönhetően a budapesti történések mellett az olvasó teljesebb képet kaphat a talán kevésbé ismert vidéki eseményekről is. Rácz János szinte egyenként tért ki minden témakörre és dolgozatra. Vannak tanulmányok, amelyek a jelenben vizsgálják az '56-os

NARRATÍVÁK a forradalomról

múltat. Ezek közül egy igen személyes, egy másiktól pedig az derül ki, hogyan próbálta a hatalom a rendszerváltás környékén megakadályozni, hogy napvilágra kerüljenek a részletek 1956-ról.

A szakértő itt elmondta a forradalmárok nem teljesen azt akarták elérni, ami 1989 után történt. Ok egy függőleges és országos összeköttetés volt, amit alapul a NATO-alkotás előtt. Ez azonban nem valósulhatott meg.

A könyv függvénye még példátul a vidéki forradalmi kovezteset, a katonák szerepét a forradalomban, 1956 és a kőzigazgató visszanyúl, 1956-

os, brit szemmel, azt, hogy a Vitéz sereg az ifjakok legyen, milyen körülmények között a magyar forradalmat, valamint az egyháztörténeti vonatkozásokról is szó esik. A Magyar Rádió astrafta társulat előadóját a forradalom egyik színbővítőjé vált piros kabátos lány, Keszegmocsok Edina visszavált Székes. Nehéz tanulmány pedig, a megújulás esélyeiről a közelmúltban.

Az életrajzok alapján minden kérdés körül forradalom nem csupán szakemberek, hanem átlagemberek is rágyűző részletek lehet az 1956-os forradalomra, az az:

Veritas Intézet munkatársa, Rácz János

Foto: Bencs Horváth

megelőző és az utána következő időszakban, események Magyar Kádári Ház, FÜ Iskola Történet Műhelyben készült kiadvány ajánlása is fogalmaz: „A kötet (...) olyan

tanulmányok gyűjteménye, melyek az 1956-os forradalom és szabadságharc modern és forradalom alapú értelmezéséhez igyekeznek új szempontokkal hozzájárulni.”

Új szempontokkal járul hozzá az 1956-os forradalom és szabadságharc értelmezéséhez a kötet, amit a napokban mutattak be.

NARRATÍVÁK a forradalomról

Új szempontokkal járulhat hozzá az 1956-os forradalom és szabadságharc értelmezéséhez egy friss kötet.

A napokban mutatták be a Szent István Hitoktatási és Művelődési Házban az 1956: a szabadság narratívái című könyvet, amely két tavalyi, fehérvári konferencián elhangzott előadások anyagait foglalja össze. A tizenkilenc tanulmányt a székesfehérvári Városi Levéltár és Kutatóintézet igazgatója, Csurgai Horváth József szerkesztette egy kötetbe. A bemutatón is ő köszöntötte a hallgatóságot, majd átadta a szót a Veritas Történetkutató Intézet tudományos munkatársának, Rácz Jánosnak, aki alapos elemzés alá vetette a tartalmat.

A tanulmányoknak köszönhetően a budapesti történések mellett az olvasó teljesebb képet kaphat a talán kevésbé ismert vidéki eseményekről is. Rácz János szinte egyenként tért ki minden témakörre és dolgozatra. Vannak tanulmányok, amelyek a jelenben vizsgálják az '56-os múltat. Ezek közül egy igen személyes, egy másiktól pedig az derül ki, hogyan próbálta a hatalom a rendszerváltás környékén megakadályozni, hogy napvilágra kerüljenek a részletek 1956-ról.

A szakértő itt elmondta: a forradalmárok nem teljesen azt akarták elérni, ami 1989 után

történt. Ők egy független utat és országot szerettek volna, nem nyugat és NATO-orientációt. Ez azonban nem valósulhatott meg.

A könyv tárgyalja még például a vidéki társadalmi követeléseket, a katonák szerepét a forradalomban, 1956 és a közigazgatás viszonyát, 1956-ot brit szemmel, azt, hogy a külföldi sajtó, az újságok hogyan, milyen terjedelemben tálták a magyar forradalmat, valamint az egyháztörténeti vonatkozásokról is szó esik.

A Magyar Rádió ostroma kapcsán olvashatjuk a forradalom egyik szimbólumává vált piros kabátos lány, Koszmovszky Edina visszaemlékezését. Néhány tanulmány pedig a megtorlás részleteibe is belemegy.

Az elhangzottak alapján minden érdekes lehet, hiszen nem csupán szakemberként, hanem átlagolvasóként is nagyobb rálátásunk lehet az 1956-os forradalomra, az azt megelőző és az utána következő időszakra, eseményekre.

Ahogy a Kodolányi János Főiskola Történeti Műhelyében készült kiadvány ajánlója is fogalmaz: „A kötet (...) olyan tanulmányok gyűjteménye, melyek az 1956-os forradalom és szabadságharc modern és forrásokon alapuló értelmezéséhez igyekeznek új szempontokkal hozzájárulni.”

KA: VERITAS Intézet munkatársa, Rácz János